

կալս. եւ որ՝ իրը աննախանձ առաքինի վաստա-
կողս ի լուսաւորութիւն եւ ի միջիմարութիւն
ազգին, անասանձեւն հիմարիւթք ճեմարանաց,
թանգարանաց, եւ աղքատանոցաց: Բ՛լ երջան-
կութեանց. չէր անդամոր որ ժամտ արժանի խա-
րազանաց տպարտութեան. ո՛ր որ գառնազգիւստ
բայց գայլացեալ հովիւ օցողը հօտին, ո՛չ որ
գողող գործակալ ազգային իրաց. ոչ որ քսակա-
կալ աղքատաց Յուգայսիոհ՝ գող: Երանի՛ թէ՛:

Այս ուղղութեամբ իրրեւ «ազատական
լրագիր», անխղիւր կը «խորագաներ», ազգային
մեծամեծաց հասարակութեան փնտաւար գոր-
ծերն, որ բնականապէս հաճող չէր ի գաթ իւր
պիտիորձ ընթերցողաց: Ամեն ճշմարտութիւն իւր
ամբողջ պայծառութեամբն առջեւ առջեւ
գնել միշտ օգտակար չէ. կան աչքեր որ լուսոյ
աստղութեան չեն կրնար տոկալ. եւ այս պատ-
ճառաւ խմբագրական ճարտարութիւն պէտք է
չառ անգամ դառն դեղաճամբերն ճշուշութեամբ
եւ սիրուն եղանակաւ պատասխելու, եւ Ատակէի
եղեւսինեան գաղտնեաց շղարշով ծածկելու
դառն ճշմարտութիւններն, զորոնք կամաց կա-
մաց եւ զգուշութեամբ պարել միայն կրնայ
օգտակար ըլլալ: Այս կը պահուէր Բաւոյթը, եւ
այս պատճառաւ բաժանորդք իրենց գրամին
յանդիմանութիւն գնել չուզելով՝ ետեւէ ետեւ
հրաժարական առին, որով մէկ տարւոյ միջոցին
մէկ իւր արդէն տակաւախի բաժանորդներէն
ի սպառ լքեալ մնաց:

Մահուանէն երեք շաբաթ առաջ՝ այսպէս
կը գրէր Բաւոյթը. «Քանի մի փնտս միայն զոր
կրեցաքս վասն անկեղծ զնութեանցս (իւ՜մ) դի-
պլոմիսն, աղքատքս—(իւ՜մ), առաջի անենմը աս-
տանօր, զմնացեալսն ի բաց թողեալ առ ի խոր-
շելոյ՝ ի ձանձրութենէ: Մի օր՝ փոքր մի բրդեալ
ի նախնաձուէ բարեկարգութեան, ասացաք, թէ
չէր պատշաճ կատարել հանդիսաւոր ժամբար-
թեամբ զկարգ թաղման ի վերայ մարմնոյ հոգի-
մէադասանի վախճանելոյն երկայնամեայ անհա-
ղորդ. եւ ահա անգին վաղազակի թողին զմեզ
քանի մի ստորագրողք: Յայլում աւուր՝ շաբ-
թեալ յերկիւղէ զի մի՛ վստնդեսցի պաշտօնու-
թիւն. ազգային իրողութեանց, ասացաք. թէ
մեծ անհոգութիւն էր վստահանալ ի խարխուլ
կառն քարշեալս՝ ի միականի ամենէ ձիւղ զյար-
գելի անձն պաշտածէի ազգիս. եւ անգին իսկ
թողին զմեզ քանի մի ստորագրողք: Յայլում
մի աւուր՝ ի սալ ի թղթի մերում զանուն միոյ

ի պատուելի պարունաց տեղւոյս, մոռացաք յարեւ
յանունն զպատուոյ անկանս՝ քաջախիղ իւր
մասնատակերճ, եւ ահա անգին թողին զմեզ
դարձեալ քանի մի ստորագրողք: Դարձեալ
յայլում աւուր՝ թեկադրեալ, ի խոհանարան
ձուլութեանց, ասացաք, թէ լաւ չէր հոգարար-
ձուի արկեղ անանկաց՝ ի կորուստ մատենէ եւ
կամ ի փոխ առնուլ անտի գրամս՝ յորոյ կար-
գեալն էր ի զգուշութիւն, եւ ահա անգին թո-
ղին զմեզ դարձեալ քանի մի ստորագրողք:
Այսպիսիք են պատուգէ զոր բերել ծառն ազատ
ազագրութեան ի Մագրաս, այլ ակն ունիմը զի
այլազգք իցեն արգասիքն յայլ տեղիս: Բայց եւ
այնպէս այդ ամենայն անյաղիղ ելք վստասկոցս,
ոչինչ գործհրեցուցանեն զմեզ. յասլ մեր խոր-
տուիլէ են այդոքիկ որք երկեցուցանեն զմանկօր
միայն եւ զանդամս ի կենդանեաց: Այլ մեր սրը-
տանպնդեալ ի քաջալերութենէ ճշմարտասէր եւ
ուղղաբար բարեկամաց՝ հանապազորեցուք
յերկս մեր աներկիւղ՝:

Սակայն այս քաջալերութիւնք կ'երեւայ
թէ չկրցան սրտապնդել զինք, վասն զի երկու
թիւ ետքն ստիպուեցաւ գրել վերջին անգամ
սա խօսքն. «Լրագիրս դադարեցաւ ի 15 Յունիս-
սի ամսոյ ի կարօտութենէ քաջալերութեան»:
(Հարաւանիւն): Զ. Գ. Գ.

ՀԱՅԱՍՏԱՆԻ

ԳՅՈՒՅԳՈՒՄՈՅ ՍԵՂԱՅԻՐԷ

Գ.

Ճայնադոր:

(Հարաւանիւն)

Ինչ ինչ սեպերու հնէման մասին բաւա-
կան կարեւորութիւն ունի յառաջ բերել Պար-
սից յատուկ անունները գրելու կերպն, որով
Յոյնք կը վարէին Հոս աւելորդ եւ յիշենել որ
յոյն մատենագիրք պարսիկ անուններն ստի-

Եւս:

Եւսաօրէն Մագրասոյ գաղարկեալ. վասն զի, վասն
զի անպատ էին բոլոր նարին եւ ամենեքեալ անասաւորու-
թեամբ լքին թողին՝ մուսուլ եւ ողջեանսն Ուս-
մասիք, 1851, Թ. 43: — Մենք Արփաթի վայր իտան ժա-
մանակ (Հաւթոս, 1888, Թ. 6, էջ 108) Թաղարեանցի յի-
շաւ գաղարկալ հայ լրագրաց շարքին նայելով՝ եմթա-
րան կնիք, որ զնախկինս եւ Հրեանց Նախկալ թեր-
թերք Բաւոյթի եւսք հրատարակուած ըլլան, առկայ Սիմ-
կափոր Ուսմասիք (անց) լրագրէն կ'իմանաք որ այս
երկուք ալ շարքս սիւնք հրատարակուած են: Թաղարե-
անցի նոյն իտանք մէջ յիշու Եւսաօր, Բաւոյթ եւ
Արփաթ լրագրիւնքն Եւսմասի մեր ընթերցողին, իսկ Օ-
մասիքիւն ու Հրեանսն, որոցհետեւ ժամանակագրա-
կան կարգն անցան, եւ լինք ուղիւ հոս կարգը տալիսնայ
ընել: Կը զնենք ի վերջոյ Յուսմասի մէջ ուղիւ ուղիւ-
նաց եւ յաւելեցաք հետ:

